

**Bredbandsbolaget:
Kan domen angripas?**

Jur. dr, universitetslektor Magnus Strand
Uppsala universitet

Kan domen angripas?

- EU-rätt
 - Kan uteblivet förhandsavgörande påverka laga kraft?
 - Kan utebliven vilandeförklaring påverka laga kraft?
 - Finns det andra vägar?
- Svensk rätt
 - Kan utebliven ventil överprövas?
 - Kan utebliven vilandeförklaring överprövas?
 - Kan domen angripas med extraordinära rättsmedel?

Kan domen angripas?

- Skulle förhandsavgörande ha inhämtats?
 - PMÖD var sista instans, Artikel 267.3 FEUF tillämplig
 - Regeln är tvingande och obligatorisk
 - Frågan berörs bara implicit i domen – acte éclairé
 - PMÖD:s bedömning kan ifrågasättas

Kan domen angripas?

- Kan uteblivet förhandsavgörande påverka laga kraft (enligt EU-rätten)?
 - EU-domstolen har respekterat *res judicata*
 - Undantagen är inte tillämpliga
 - Får avgöras med nationella regler om extraordinära rättsmedel

Kan domen angripas?

- Kan utebliven vilandeförklaring påverka laga kraft (enligt EU-rätten)?
 - Praxis kring vilandeförklaring med anledning av parallellt mål med samma rättsfråga saknas
 - Synbarligen är frågan "förhandsavgörande eller inte förhandsavgörande"
 - Vore intressant om frågan ställdes – men utebliven fråga påverkar inte Bredbandsbolagets ställning

Kan domen angripas?

- Finns det andra vägar (enligt EU-rätten)?
 - Skadeståndstalan mot staten pga. felaktig rättstillämpning i sista instans (C-224/01 *Köbler*)
 - Fördragsbrottstalan

Kan domen angripas?

- Skadeståndstalan mot staten? Förutsätter:
 - att EUD i C-610/15 *Stichting Brein* kommer till annan slutsats än PMÖD i den materiella frågan
 - att Bredbandsbolaget kan visa skada som direkt orsakats av PMÖD:s ev. felaktiga tolkning
 - ...kanske! Men: C-224/01 *Köbler*, uteblivet förhandsavgörande pga. felaktig tolkning av EUD:s praxis var inte "uppenbar överträdelse" av EU-rätten

Kan domen angripas?

- Fördragsbrottstalan?
 - Kommissionen äger frågan
 - Har bara tillgripits när nationell rättspraxis systematiskt avviker från EU-rätten – icke fallet här

Kan domen angripas?

- EU-rätt
 - Kan uteblivet förhandsavgörande påverka laga kraft?
 - Kan utebliven vilandeförklaring påverka laga kraft?
 - Finns det andra vägar?
- Svensk rätt
 - Kan utebliven ventil överprövas?
 - Kan utebliven vilandeförklaring överprövas?
 - Kan domen angripas med extraordinära rättsmedel?

Kan domen angripas?

- Borde ventil ha lämnats?
 - Regeln är tvingande och fakultativ
 - Praxis saknas
 - Förarbetena talar om "förutsättningslös" möjlighet
 - Motiveringen från PMÖD var intetsägande
 - Slutsats: Beslutet låter sig knappast värderas

Kan domen angripas?

- Kan utebliven ventil överprövas?
 - Det finns exempel på överprövning av domstols tillämpning av fakultativa regler (se Wallerman 2015)
 - ...men praxis är restriktiv när fakultativiteten är "äkta"

Kan domen angripas?

- Borde målet ha vilandeförklarats jml RB 32:5?
 - Regeln är tvingande och fakultativ
 - Ett parallellmål föreligger: C-610/15 *Stichting Brein*
 - Ekelöf nämner "rättsfrågor" i pilotmål...
 - ...men det ska vara fråga om samma rättsfakta som ligger till grund för talan
 - Parallella mål med samma rättsfråga räcker inte
 - Slutsats: RB 32:5 är inte tillämplig

Kan domen angripas?

- Kan domen angripas med extraordinära rättsmedel?
 - Resning (58 kap RB)
 - Domvilla (59 kap RB)

Kan domen angripas?

- Resning?
 - Tillämplig regel är RB 58:1 (tvistemål) p 4: rättstillämpning som uppenbart strider mot lag
 - Resning förutsätter alltså att PMÖD:s tolkning av EU-rättens materiella innehåll är uppenbart felaktig
 - Felet ska föreligga vid tolkningstillfället (annan tolkning i C-610/15 *Stichting Brein* alltså inte relevant)
 - Försöket efter AD 2009 nr 89 var fruktlöst
 - Slutsats: Knappast framkomlig väg

Kan domen angripas?

- Domvilla?
 - Tillämplig regel är RB 59:1 p 4: grovt rättegångsfel
 - Utebliven begäran om förhandsavgörande kan vara grovt rättegångsfel (se Andersson 1999)
 - ...och om C-610/15 *Stichting Brein* leder till annan tolkning än PMÖD:s kan felet antas ha påverkat målets utgång
 - ...men Bredbandsbolaget har knappast giltig ursäkt (RB 59:1 st 2) när man i dispositiv tvist har undanbett sig förhandsavgörande.

Kan domen angripas?

- EU-rätt
 - Kan uteblivet förhandsavgörande påverka laga kraft?
 - Kan utebliven vilandeförklaring påverka laga kraft?
 - Finns det andra vägar?
- Svensk rätt
 - Kan utebliven ventil överprövas?
 - Kan utebliven vilandeförklaring överprövas?
 - Kan domen angripas med extraordinära rättsmedel?

Kan domen angripas?

- Slutsats: Utsikterna till framgång verkar små

...och detta även om C-610/15 *Stichting Brein* leder till annan tolkning än PMÖD:s.
